

Examenul de bacalaureat național 2014
Proba E. c)
Matematică *M_tehnologic*

Model

Filiera tehnologică: profilul servicii, toate calificările profesionale; profilul resurse, toate calificările profesionale; profilul tehnic, toate calificările profesionale

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

- 5p 1. Arătați că numărul $3(4 + \sqrt{3}) - \sqrt{27}$ este natural.
- 5p 2. Calculați $f(1) + f(2) + \dots + f(10)$ pentru funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = 2x + 3$.
- 5p 3. Rezolvați în mulțimea numerelor reale ecuația $\log_7(x^2 + 8) = \log_7(6x)$.
- 5p 4. După o scumpire cu 30%, prețul unui obiect este 325 de lei. Determinați prețul obiectului înainte de scumpire.
- 5p 5. În reperul cartezian xOy se consideră punctele $P(1,3)$ și $R(3,3)$. Determinați coordonatele punctului Q , știind că R este mijlocul segmentului PQ .
- 5p 6. Arătați că $\sin 10^\circ + \sin 30^\circ - \sin 170^\circ = \frac{1}{2}$.

Soluții

Subiectul 1

1. $3(4 + \sqrt{3}) - \sqrt{27} = 12 + 3\sqrt{3} - 3\sqrt{3} = 12 \in \mathbb{N}$.

2. $f(1) + f(2) + \dots + f(10) = 2 \cdot 1 + 3 + 2 \cdot 2 + 3 + \dots + 2 \cdot 10 + 3 = 2(1 + 2 + \dots + 10) + 30 = 2 \cdot 55 + 30 = 140$

3. $x^2 + 8 = 6x \Rightarrow x^2 - 6x + 8 = 0$ care are soluțiile $x_1 = 2$ și $x_2 = 4$.

Ambele soluții verifică ecuația dată.

4. Notăm cu x prețul inițial al obiectului.

Scumpirea este $\frac{30}{100}x$.

Se obține ecuația $x + \frac{30}{100}x = 325$

$x + \frac{3x}{10} = 325 \Rightarrow 10x + 3x = 3250 \Rightarrow x = \frac{3250}{13} \Rightarrow x = 250$

Prețul inițial al obiectului este 250 lei.

5. Fie $Q(a, b)$

R este mijlocul segmentului PQ deci $R\left(\frac{1+a}{2}, \frac{3+b}{2}\right)$.

Dar știm că $R(3, 3)$ de unde deducem că $\frac{1+a}{2} = 3$ și $\frac{3+b}{2} = 3$.

Obținem $a = 5$ și $b = 3$ deci $Q(5, 3)$.

6. Se folosește formula $\sin(180^\circ - x) = \sin x, \forall x \in \mathbb{R}$ de unde rezultă că $\sin 170^\circ = \sin 10^\circ$.

$\sin 10^\circ + \sin 30^\circ - \sin 170^\circ = \sin 30^\circ = \frac{1}{2}$

SUBIECTUL al II-lea

1. Se consideră matricele $A = \begin{pmatrix} -3 & 1 \\ 2 & -2 \end{pmatrix}$ și $B = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$.

5p a) Calculați $\det A$.

5p b) Arătați că $B \cdot A - A \cdot B = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ -1 & -1 \end{pmatrix}$.

5p c) Determinați numerele reale x pentru care $\det(A + xB) = 0$.

2. Pe mulțimea numerelor reale se definește legea de compoziție asociativă $x \circ y = xy - 3(x + y) + 12$.

5p a) Arătați că $x \circ 3 = 3 \circ x = 3$, pentru orice număr real x .

5p b) Rezolvați în mulțimea numerelor reale ecuația $x \circ x = x$.

5p c) Calculați $1 \circ 2 \circ \dots \circ 2014$.

Subiectul 2

1.a) $\det A = \begin{vmatrix} -3 & 1 \\ 2 & -2 \end{vmatrix} = 6 - 2 = 4$

b) $B \cdot A = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} -3 & 1 \\ 2 & -2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 & -2 \\ -3 & 1 \end{pmatrix}$

$A \cdot B = \begin{pmatrix} -3 & 1 \\ 2 & -2 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & -3 \\ -2 & 2 \end{pmatrix}$

$B \cdot A - A \cdot B = \begin{pmatrix} 2 & -2 \\ -3 & 1 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 1 & -3 \\ -2 & 2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ -1 & -1 \end{pmatrix}$

c) $A + xB = \begin{pmatrix} -3 & 1 \\ 2 & -2 \end{pmatrix} + x \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -3 & 1+x \\ 2+x & -2 \end{pmatrix}$

$\det(A + xB) = \begin{vmatrix} -3 & 1+x \\ 2+x & -2 \end{vmatrix} = 6 - (1+x)(2+x) = 6 - 2 - x - 2x - x^2 = 4 - 3x - x^2$

Se obține ecuația $-x^2 - 3x + 4 = 0$ care are soluțiile $x_1 = 1$ și $x_2 = -4$

2.a) $x \circ 3 = x \cdot 3 - 3(x + 3) + 12 = 3x - 3x - 9 + 12 = 3, \forall x \in R$

$3 \circ x = 3x - 3(3 + x) + 12 = 3x - 9 - 3x + 12 = 3, \forall x \in R$

b) $x \circ x = x^2 - 6x + 12$

Se obține ecuația:

$x^2 - 6x + 12 = x$

$\Rightarrow x^2 - 7x + 12 = 0$

care are soluțiile $x_1 = 3$ și $x_2 = 4$

c) $\underbrace{1 \circ 2}_x \circ 3 \circ \underbrace{4 \circ \dots \circ 2014}_y = x \circ 3 \circ y = 3 \circ y = 3$ conform punctului a)

SUBIECTUL al III-lea

1. Se consideră funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = e^x - x$.

5p a) Calculați $f'(x)$, $x \in \mathbb{R}$.

5p b) Determinați ecuația tangentei la graficul funcției f în punctul de abscisă $x_0 = 0$, situat pe graficul funcției f .

5p c) Demonstrați că $e^x \geq x + 1$, pentru orice $x \in \mathbb{R}$.

2. Se consideră funcția $f: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = 3 - \frac{1}{x}$.

5p a) Calculați $\int_1^2 (3 - f(x)) dx$.

5p b) Determinați primitiva $F: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ a funcției f pentru care $F(1) = 3$.

5p c) Determinați volumul corpului obținut prin rotația în jurul axei Ox a graficului funcției $g: [1, 2] \rightarrow \mathbb{R}$, $g(x) = xf(x)$.

Subiectul 3

1.a) $f'(x) = (e^x - x)' = (e^x)' - x' = e^x - 1, \forall x \in \mathbb{R}$

b) Ecuația tangentei la graficul unei funcții în punctul de pe grafic de abscisă x_0 este dată de formula:

$$y - f(x_0) = f'(x_0)(x - x_0)$$

În cazul nostru avem:

$$y - f(0) = f'(0)(x - 0)$$

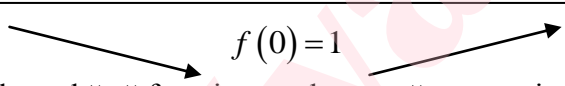
$$f(0) = e^0 - 0 = 1$$

$$f'(0) = e^0 - 1 = 0$$

$$\Rightarrow y - 1 = 0$$

Ecuația tangentei este $y = 1$. (dreaptă orizontală)

c) Tabelul de variație al funcției este:

x	-∞	0	+∞
$f'(x)$	- - - - -	0	+ + + + +
$f(x)$			

Din tabel rezultă că funcția este descrescătoare pe intervalul $(-\infty, 0]$ și este crescătoare pe intervalul $[0, +\infty)$

$$\Rightarrow f(x) \geq f(0), \forall x \in \mathbb{R}$$

$$\Rightarrow e^x - x \geq 1, \forall x \in \mathbb{R}$$

$$\Rightarrow e^x \geq x + 1, \forall x \in \mathbb{R}$$

2.a) $\int_1^2 (3 - f(x)) dx = \int_1^2 \left(3 - 3 + \frac{1}{x} \right) dx = \int_1^2 \frac{1}{x} dx = \ln x \Big|_1^2 = \ln 2 - \ln 1 = \ln 2$

b) Mulțimea primitivelor funcției f este:

$$\int f(x) dx = \int \left(3 - \frac{1}{x} \right) dx = 3x - \ln x + C$$

O primitivă oarecare a funcției f este $F(x) = 3x - \ln x + c$, $c \in \mathbb{R}$

Din condiția $F(1) = 3$ obținem $c = 0$.

Primitiva cerută este $F: (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}, F(x) = 3x - \ln x$

$$\begin{aligned} \text{c) } V &= \pi \int_1^2 g^2(x) dx = \pi \int_1^2 (xf(x))^2 dx = \pi \int_1^2 (3x-1)^2 dx = \pi \int_1^2 (9x^2 - 6x + 1) dx = \pi \left(9 \frac{x^3}{3} - 6 \frac{x^2}{2} + x \right) \Big|_1^2 = \\ &= \pi (3x^3 - 3x^2 + x) \Big|_1^2 = \pi (3 \cdot 2^3 - 3 \cdot 2^2 + 2) - \pi (3 \cdot 1^3 - 3 \cdot 1^2 + 1) = 14\pi - \pi = 13\pi \end{aligned}$$